

- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avís legal](#)
- [626 863 848 – WhatsApp](#)

- [Notícies](#)
 - [Actualitat](#)
 - [Cultura](#)
 - [Societat](#)
 - [Esports](#)
 - [Entitats](#)
 - [Baix Gaià](#)
- [Opinió](#)
- [Vida Social](#)
- [Entrevistes](#)
- [Reportatges](#)
- [Agenda](#)
- [El CLub](#)

Select Page

Una icona art déco a les portes d'Altafulla

16 octubre 2020

Article d'opinió de **Josep Suñé**

Un ignorant amb gust per les coses boniques passarà de llarg. La quotidianitat també l'obvia, però l'ull àvid que ha llegit la "Chanson de Roland" s'hi fixarà. Si us pregunteu per la tria d'aquest poema èpic de fa 300 anys. Doncs mireu, és francès i bonic.

Uns metres més amunt, a la *Bodeguilla*, ens espera un Pastis (dieu-li a l'Antonio que sigui *Ricard*, per descomptat).

L'edifici que amaga l'obra d'art protagonista de l'article.

Tot assaborint l'anís amb notes de regalèssia -amb les pertinents cinc parts d'aigua- tanco els ulls. En obrir-los,

apareixen tot de terrasses, artistes, neons i tendals de colors, com els de la *Place du Tertre* de Montmartre; aquella imatge que la memòria recupera sempre en els moments tristos de la vida, tots en tenim una.

El carrer ja fa dècades que no acumula pols ni fum dels camions. Es va tancar al transit rodat, malgrat certes reticències. De fet, el nucli històric també està restringit. Com al districte 18 de París, els retratistes i pintors van a la seva. Aquí, però, l'estil és Art Déco, no impressionisme.

Doncs sí, una icona viva de l'art déco a l'entrada d'un poble és un poderós reclam. Newton, parafrasejant Aristòtil, va escriure que 'la natura es complau amb la senzillesa'. Però dècades enrere, quan les terres es van quedar ermes, algú va entendre que calia afaitar els pagesos. El poble, però, ja fa temps que no és aquell recés de pau de llavors, en l'època del nitrat. Temps ni millors ni pitjors, diferents. A les cases hi vivíem plegats avis, fills i néts. Fins i tot algun oncle conco que ajudava a portar les terres.

La història del fertilitzant va més enllà, des de la segona meitat del XIX els nitrats han contribuït a l'augment de la producció agrària, tot i que aquí arribarien més tard. Canvis agraris amb innovació tecnològica. Química cridada a revolucionar l'agricultura tradicional.

Els caps pensants van determinar que el pagès de l'època era poc il·lustrat, i que aplicava tècniques del passat, això al XIX. O sigui, s'ignorava el bagatge empíric a base de tradició, experiència i feixuga feina a les espatlles. Com en el cas de les dones sàvies en beuratges i herbes remeieres, considerades com a bruixes.

L'enigmàtic genet del rètol de rajola ceràmica és motiu de tota mena de sincronies i adaptacions a l'oli, al carbó i a l'aquarel·la. Icona adaptada als temps moderns (busqueu al Google).

Les necessitats i creences de cada moment marquen una fita en la història. Hi ha objectes que les immortalitzen per sempre. Per si mateix no suma gaire valor, però en el seu context pot revelar un pou de coneixements. Pot esdevenir una fotografia exacta del moment en que va ser creat. De la gent de l'època i el marc sociocultural i històric. Una estampa precisa del passat.

Així, el rètol del Nitrato de Chile és una icona del paisatge i del patrimoni de la societat industrial. El conglomerat de rajoles es va instal·lar a la casa del Camí del Prat a canvi d'un rellotge, que no era pas poca cosa per l'època, la primera meitat del segle passat. Ho testimonien la tercera generació familiar.

El cartell del Nitrato està amagat depèn des d'on es miri.

L'autor del disseny va ser un jove estudiant d'arquitectura anomenat Adolfo López-Duran Lozano, després catedràtic de Dibuix de Formes a l'Escola Superior d'Arquitectura de Madrid. Segons s'explica, l'any de la seva publicació va ser el 1929. Al poble va arribar més tard, en algun moment en les dues següents dècades.

Observant-lo, el negre fosc de la part inferior -la terra erma- em convida a demanar una tercera i fertilitzant copa de Pastis – s'ha de veure en got allargat. Vull que la consciència s'alliberi, fins empeltar-se amb el groguenc lluminós de la part superior, com el resplendor del sol. Així, com els artistes parisencs amb una bona absenta.

A l'altra costat del carrer, com a *Le Sabot Rouge*, també excel·leixen els musclos. Aquí com aperitiu a l'hora del vermut. Fa uns anys, abans d'eixamplar el negoci a tot l'edifici de l'antiga pastisseria, es deien *La Ramona*. Va ser dels primers llocs 'chics' de l'etapa moderna del poble.

Mentrestant, l'Antonio, des de la flamant terrassa de la *Bodeguilla*, al ferm del traçat de l'antiga 340, recorda quan dècades enrere eren a l'altra costat del carrer -a tocar del Ballesté, on fan uns exquisits *Oeufs brouillés*- freqüentada pels turistes dels càmpings i alemanys de Clarà, a Torredembarra, que també es deixaven veure pel bar/pup *El Refugi*, al carrer de Dalt, i pel *Bond Beach*. Sí, en aquells temps al poble tot es rematava al *Yola*, a la platja, ben fertilitzats.

L'endemà, a *Cal Seguidill* a recuperar el que quedava compost del cap amb la sípia, blanca o vermella, que només feia com cal la Maria del cafè. De quan el poble encara era poble i la gent s'aplegava al voltant d'una taula de marbre, amb potes de ferro colat, per anar a fer la 'bicicleta' del diumenge.

Un dels pintors dibuixa el pilar de vuit, en blanc i negre. L'Antonio se'l mira, li recorda al Buyreu. Li falta el caliquenyo. L'antiga casa de l'insigne pintor, ja fa anys que s'ha reconvertit també en lloc de moda 'chic'. L'eixida, amb el pou on brolla l'aigua sobre una galleda metàl·lica ens mena cap a una indefectible *douceur de vivre*.

Observant el poderós genet negre, alguns recorden el toro d'Osborne de darrere Sant Antoni, obra de l'artista gràfic

Antonio Prieto a encàrrec de l'agència *Azor*. Icona abatuda i oblidada, excepte per la memòria dels que ens hi enfilàvem fins a les banyes.

El gust de regalèssia sembla que s'hagi traslladat a l'ambient. A la taula del costat, la Carla i el Nicolas ja fa una estona que van una mica torts, quan la pantalla del seu smartphone pampallugueja un: *Poulet à l'ast sur le côté*. Els ulls blaus de la Carla miren amb avidesa el globus evanescent, on llegeix que està fet amb una recepta ancestral, secreta, amb una planta aromàtica coneguda com a herba de l'amor. C'est comme du poulet de Chez Eugene, Nicolas? On va l'essayer?

Ja fa una estona que tots plegats tenim les hores desviades. A la *Violeta* l'especialitat de la casa -menjar casolà- treu fum. La casa noble del costat de la *Violeta*, el de Bar, ara guarda gelosament al pati interior la cara oculta de la lluna gastronòmica. I al bar del *Quatre*, la terrassa és ara un *chill out*. Mentrestant, un trio entona just els primers acords al *Faristol*. Parada obligada per enfilars, després, les escales del *Corral*, i fer un beure en record de Long John, Johnny Boy o Big Feet. Un dels països més autèntics que ha trepitjat el poble. Va deixar enrere Llatinoamèrica, *Grace Lake*, a Toronto, Anglaterra i Grècia per instal·lar-se a Altafulla. Una abraçada, Jill i Lizzie.

L'escala que puja a la placeta, així com el carrer Lleó, tenen taules i cadires de punta a punta. Quin ambient!

El *Mama Lola* encara té un sotrac a l'entrada, i la acollidora eixida exterior, si ets capaç d'arribar-hi. L'estanc del 'Pepe' ara ven més que els de la capital. Qui t'ho hauria dit 'manu'. La peatonalització ha portat un flux constant de gent. S'ha girat la truita, primera puguen al poble i després baixen a la platja. Els hotels ara obren tot l'any, i els allotjaments rurals s'han multiplicat com els pans i els peixos bíblics.

Ca la Paquita és ara una *boutique* de vins, de les cares. On també s'hi pot fer un beure observant la torrassa de la veïna Casa Gran, ara hotel de cinc estrelles, com l'antic hospital. El *Lola Bistro* hi compra el gènere, a la vinacoteca de les gallegues.

El Vito, les *Bruixes de Burriac* i el *Pati dels Tarongers* es reparteixen a parts iguals la plaça de Sant Antoni, ara plena de taules i amb una gran coberta de lona, a l'estil Camp de Mart. La Carla i el Nicolàs, no sé com, han aconseguit arribar-hi. L'espurneig en les mirades ja és una constant. Se'ls veu molt feliços!

El groc del rètol del Nitrato de Chile s'assembla molt al color del cel durant les últimes i càlides hores de la primavera i de l'estiu. Ara, a la tardor, encara hi ha molta vida als carrers.

Mentre apuro el Pastis, quatre grallers apareixen pel fons del carrer, entremig de les terrasses, com acordionistes parisencs. Els aplaudim.

Tots plegats cantem la "Chanson de Roland"...

"Ci falt la geste que Turolodus declinet"...

O potser era el ball de la civada? Que més dona!

Mirant novament el genet negre, a sobre del cavall, em ve un record llunyà. Sí, de fa algunes dècades, quan vam patir aquella pandèmia mundial. Com es deia? Ah, sí, *Cobi* o una cosa així. O això era una mascota? Ara no ho recordo!

Antonio, un altre Pastis!

626 863 848

info@altafulles.cat

Vine al nostre club!

Vols unir-te gratuïtament i gaudir de descomptes i premis?

[Som-hi](#)

Informa't abans que els altres

Si vols estar al dia de tot el que publiquem en aquesta web, apunta't aquí. No fem spam... ☐

Email

Subscriure'm

Resum Política de privacitat i protecció de dades

* **RESPONSABLE:** És el meu deure informar-lo que les dades de caràcter personal que em proporcionis omplint el present formulari seran tractades per Altafullenca de Comunicació Integral s.l. com a responsable d'aquesta web.

* **FINALITAT:** l'enviament de notícies i comunicacions d'altafulles.cat.

* **LEGITIMACIÓ:** Consentiment de l'interessat.

* **DESTINATARIS:** Com a usuari i interessat li informo que les dades que em facilita estaran ubicats en els servidors d'Automatic (proveïdor del servei de subscripcions d'altafulles.cat). Veure [política de privacitat d'Automatic..](#)

* **DRETS:** Té dret, entre d'altres, a accedir, rectificar, limitar i suprimir les seves dades. Pots obtenir informació addicional i detallada sobre Protecció de Dades i consultar la nostra política de privacitat en la nostra pàgina d' [Avís Legal](#).

Segueix-nos

No et perdis tota l'actualitat d'altafulles.cat a les xarxes socials

- [Follow](#)
- [Follow](#)
- [Follow](#)
- [Follow](#)

- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avís legal](#)
- [626 863 848 – WhatsApp](#)

© 2020 Altafulles ~ info@altafulles.cat | weBDesing: [efeonce](#)
626 863 848

Envian's un WhatsApp amb el teu nom, cognom i correu electrònic i passaràs a formar part del club d'Altafulles.

És un Club gratuït i que comporta tenir accés a descomptes a certs productes, accés a algunes activitats culturals i amb la possibilitat de prendre part a sortejos per guanyar premis.

[Som-hi](#)